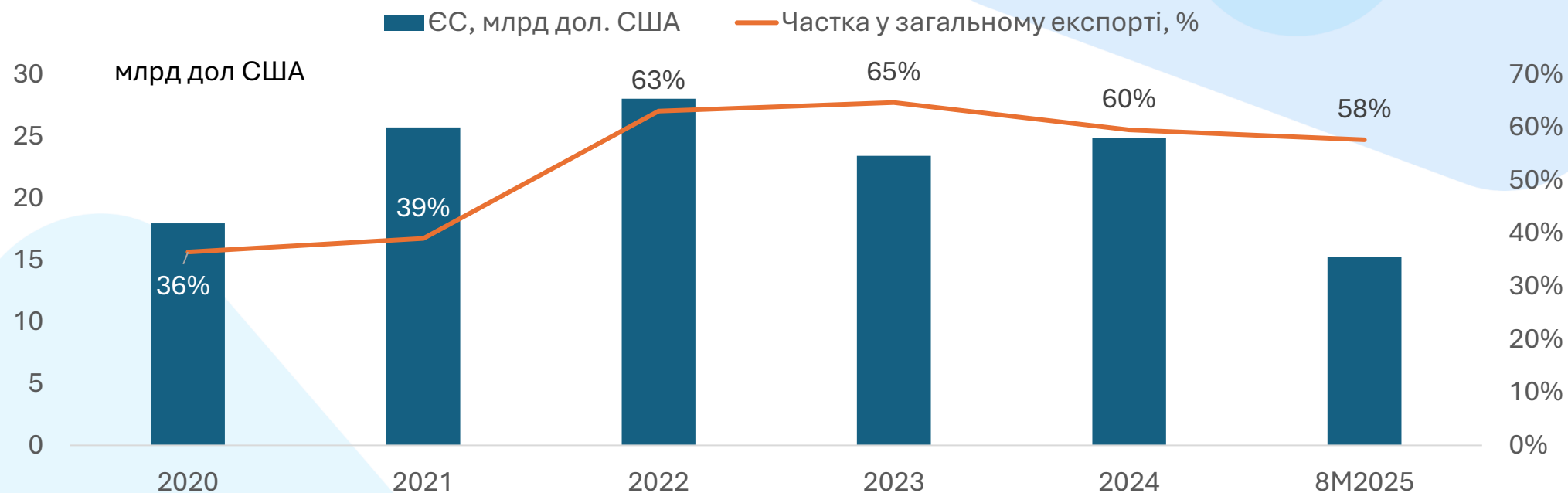

Торгівля Україна–ЄС: між доступом до ринку та інтеграцією правил

Доступ до ринку ЄС та гармонізація стандартів:
вплив на експорт в ЄС

Вероніка Мовчан
Київ, 12 жовтня 2025 року

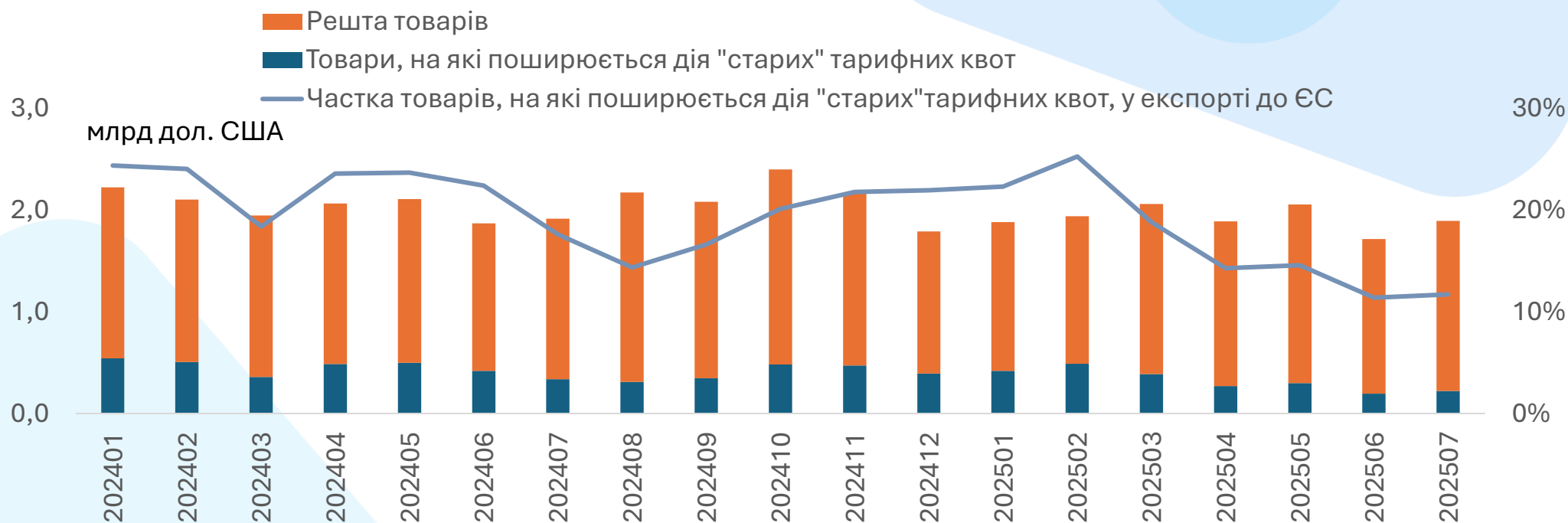
У 2025 році експорт в ЄС скорочується швидшими темпами, аніж загальний експорт

Джерела: власні розрахунки на основі даних Укрстат, WITS, UN Comtrade

Скорочення відбувається за рахунок товарів, на які поширюється дія тарифних квот

Джерела: власні розрахунки на основі даних Укрстат, WITS, UN Comtrade

Нові домовленості про взаємний доступ на ринок у рамках Угоди про асоціацію почали діяти 29 жовтня 2025 року

1

Відновлення використання тарифних квот, їх перегляд і розширення безмитної торгівлі

2

Подальша лібералізація доступу на ринок України: скасування частини ввізних мит та подальше зниження решти до 2030 року

3

Зобов'язання України впровадити 22 норми права ЄС та всі пов'язане з ними вторинне законодавство до кінця 2028 року як передумова збереження нових умов доступу та їх подальшого покращення

«Нові» тарифні квоти пропонують значно кращі умови доступу на ринок ЄС, аніж «старі»

In cooperation with

 German
Economic
Team

NO 03 | SEP 2025

POLICY STUDY
UKRAINE

**New EU tariff rate quotas for
Ukrainian products: effect on exports**

Veronika Movchan, Dr Ricardo Giucci

З 36 «старих» тарифних квот:

- 4 тарифні квоти повністю було скасовано, а ще з 6 забрано частину тарифних ліній
- 26 розширено; найбільш суттєве розширення було на мед, цукор, ячмінну крупу та висівки
- Потенційне розширення безмитного експорту: 630 млн дол. США на рік, це на 35% більше порівняно з потенціалом «старих» тарифних квот

Водночас «нові» тарифні квоти недостатні для нівелювання наслідків завершення дії АТМ

In cooperation with

 German
Economic
Team

NO 03 | SEP 2025

POLICY STUDY
UKRAINE

**New EU tariff rate quotas for
Ukrainian products: effect on exports**

Veronika Movchan, Dr Ricardo Giucci

- Експорт України до ЄС скоротиться на 1144 млн дол. США на рік порівняно з АТМ (2024)
- Основна причина: експорт пшениці скоротиться на 894 млн дол. США на рік
- Україна може переорієнтувати свій експорт на ринки поза ЄС; таким чином, вплив на загальний експорт становитиме 253 млн дол. США або 0,6% від загального обсягу експорту у 2024 році

Що можна зробити, щоб компенсувати втрати та збільшити експорт

1

Безпека та передбачуваність

2

Посилення конкурентоспроможності на міжнародних ринках

3

Зниження нетарифних обмежень у доступні на ринок ЄС

Один з важливих елементів зниження нетарифних обмежень - АСАА або «промисловий безвіз»

- АСАА - Угода про оцінку відповідності та прийнятності промислової продукції
- Окремий тип угод про взаємне визнання, що пропонується країна-партнерам ЄС. Він передбачає приведення норм та інституцій країни-партнера у відповідність до норм та практик ЄС як передумови укладання угоди
- Станом на зараз ЄС має АСАА лише з Ізраїлем
- ЄС запропонував підписання АСАА багатьом країнам-сусідам, зокрема Україні, Грузії, Молдові, Тунісу, Єгипту, Марокко та Йорданією

АСАА між Україною та ЄС є елементом економічної інтеграції, що передбачена Угодою про асоціацію

- АСАА включатиме рамкову угоду, яка забезпечить визнання еквівалентності процедур оцінки відповідності, акредитації тощо, а також додатки, що визначають секторальне охоплення угоди
- Додаток III Угоди про асоціацію передбачає можливість підписання АСАА щодо 27 секторів (напрямків)
- На першому етапі для підписання було обрано 3 сектори:
 - Безпека машин
 - Електромагнітна сумісність
 - Низьковольтне обладнання

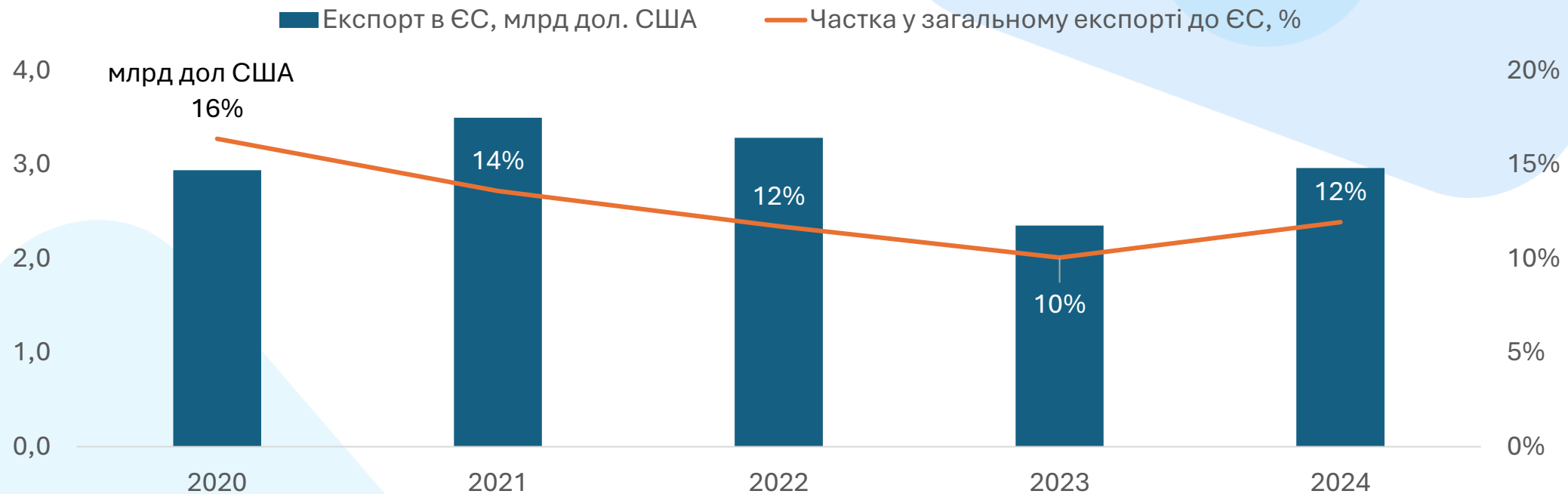
На сьогодні зроблено більшість завдань, необхідних для отримання АСАА

Україна необхідно досягти відповідності нормам і процедурам ЄС у п'яти сферах інфраструктури якості:

- ✓ Стандартизація (розробка та впровадження добровільних стандартів)
- ✓ Метрологія (забезпечення належного використання одиниць вимірювання)
- ✓ Акредитація (акредитація органів з оцінки відповідності)
- ✓ Оцінка відповідності (оцінка дотримання вимог безпеки продукції)
- Ринковий нагляд - *законопроект №12426 від 20 січня 2025 досі очікує на друге читання*

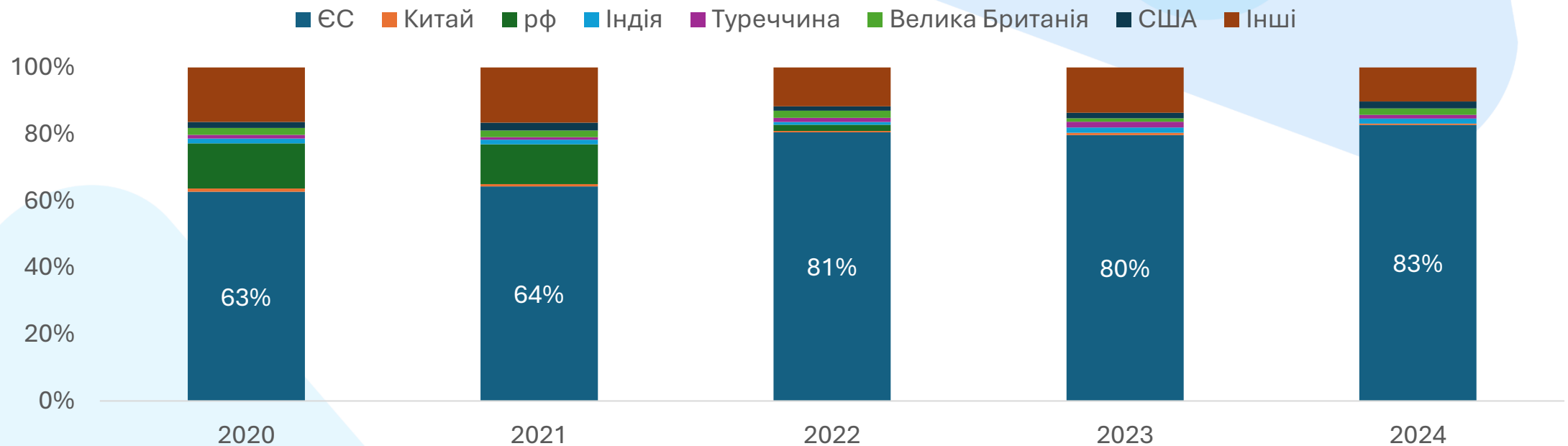
Роль товарів «3-АСАА» у експорті до ЄС поступово відновлюється

Джерела: власні розрахунки на основі даних WITS, перелік кодів УКТ ЗЕД відповідно до бази NTM/TBT для ЄС на UN TRAINS

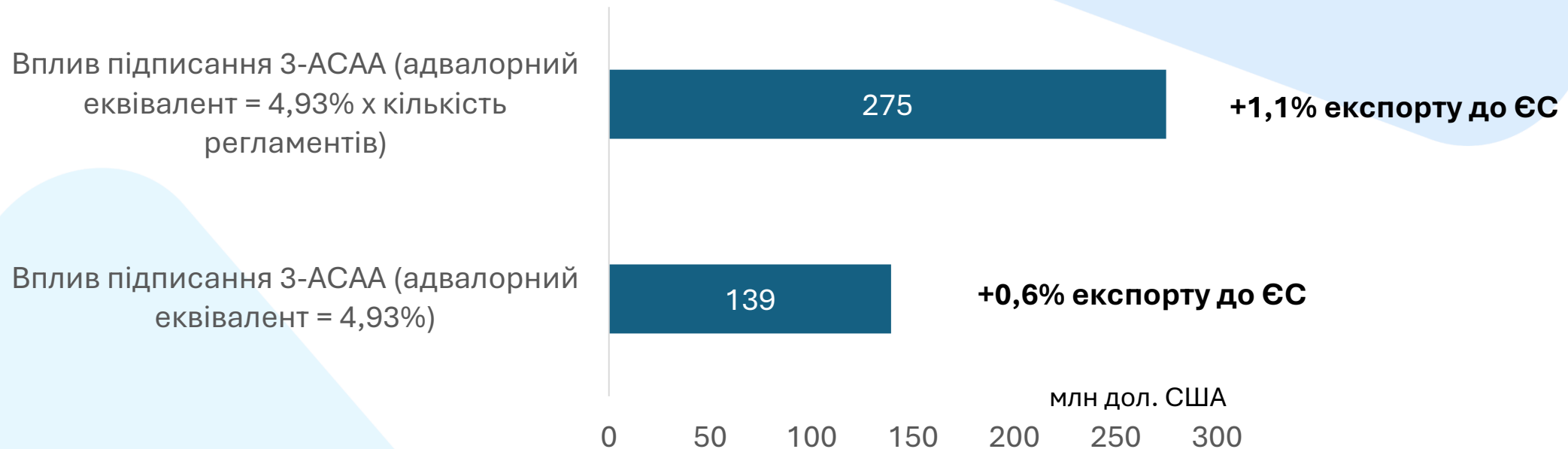
ЄС був і залишається основним напрямком експорту товарів «3-АСАА»

Джерела: власні розрахунки на основі даних WITS, перелік кодів УКТ ЗЕД відповідно до бази NTM/TBT для ЄС на UN TRAINS

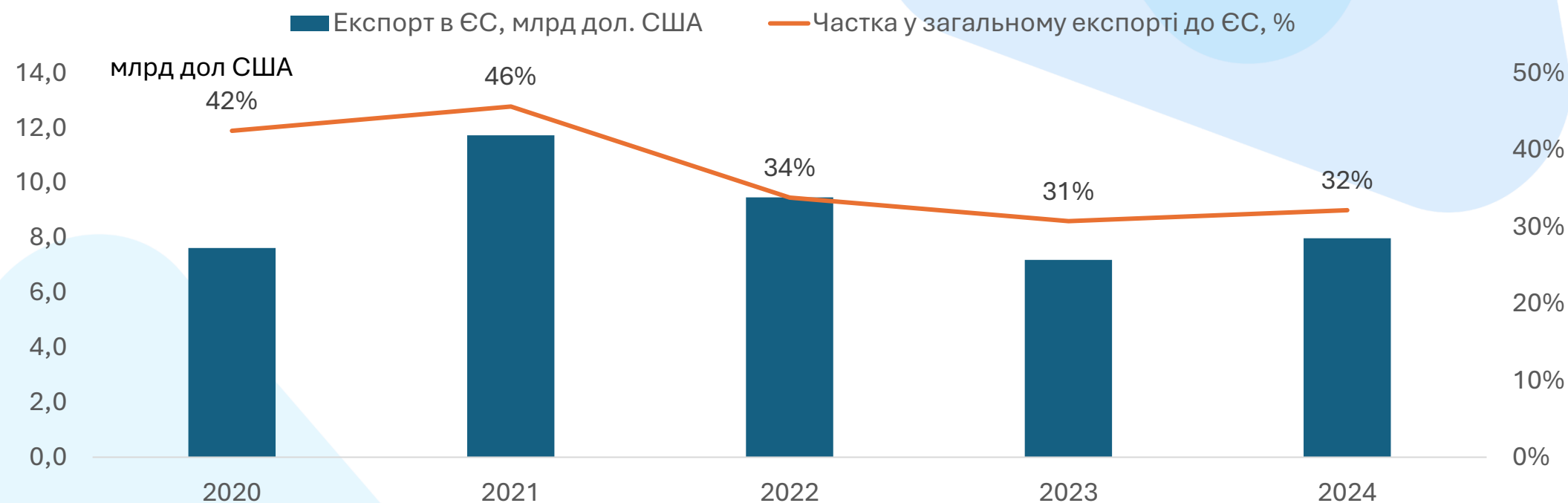
Підписання З-АСАА, за оцінками, дає від 0,6% до 1,1% приросту експорту в ЄС порівняно з базовим 2024 роком

Джерела: власні розрахунки за допомогою моделі часткової рівноваги на основі даних WITS, перелік кодів УКТ ЗЕД відповідно до бази NTM/TBT для ЄС на UN TRAINS

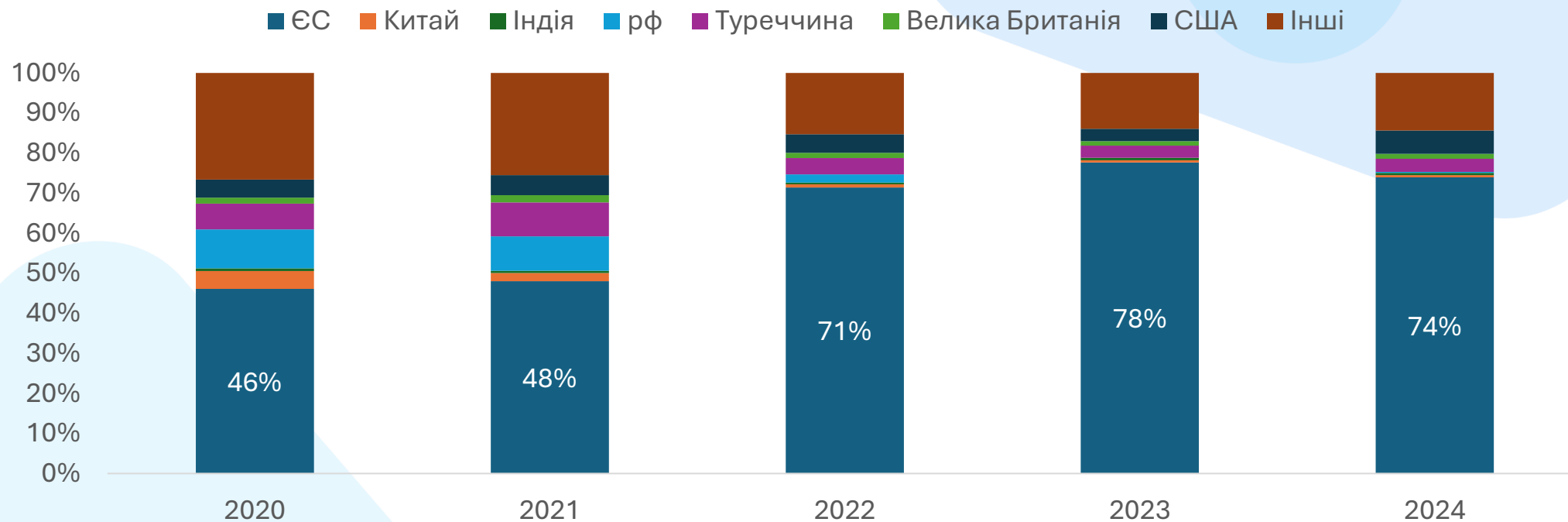
Роль товарів «27-АСАА» у експорті до ЄС значно вища, але потягом війни вона скоротилась

Джерела: власні розрахунки на основі даних WITS, перелік кодів УКТ ЗЕД відповідно до бази NTM/TBT для ЄС на UN TRAINS

Водночас роль ЄС як напрямку експорту товарів «27-АСАА» зросла

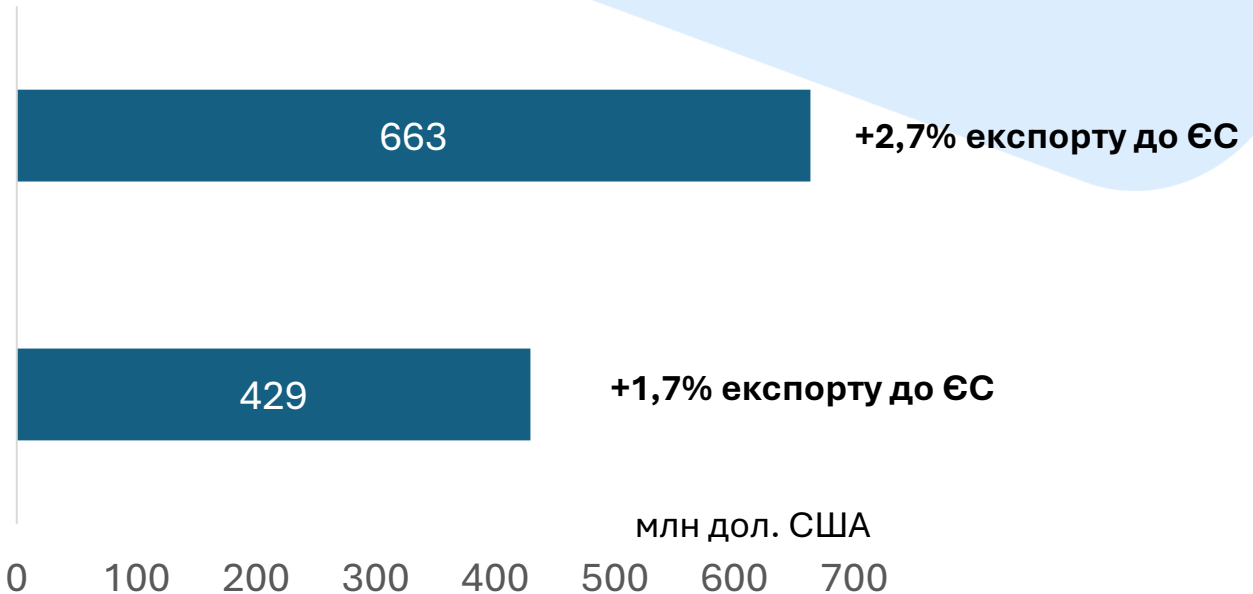

Джерела: власні розрахунки на основі даних WITS, перелік кодів УКТ ЗЕД відповідно до бази NTM/TBT для ЄС на UN TRAINS

Підписання 27-АСАА збільшує приріст експорту до ЄС втричі порівняно з 3-АСАА

Вплив підписання 27-АСАА (адвалорний еквівалент = 4,93% x кількість регламентів)

Джерела: власні розрахунки за допомогою моделі часткової рівноваги на основі даних WITS, перелік кодів УКТ ЗЕД відповідно до бази NTM/TBT для ЄС на UN TRAINS

Окрім безпосередньо приросту поточного експорту, АСАА має набагато ширші економічні наслідки

- Спрощення експорту для нових продуктів та нових компаній
- Кращі можливості для експорту малих та середніх підприємств
- Збільшення експорту до третіх країн
- Стимули для притоку ПІІ та включення до глобальних ланцюгів створення вартості
- Швидше розміщення на нових інноваційних продуктів
- Покращення іміджу України як партнера
- Спрощення укладання нових угод про взаємне визнання відповідності

Підсумки

- У 2025 році експорт в ЄС скорочується, причому темпи скорочення вищі, аніж для загального експорту
- Нові домовленості щодо взаємного доступу на ринок, які набули чинності у жовтні, дозволять сповільнити цей тренд, але не повністю його нівелювати
- Потрібні додаткові заходи економічної політики для відновлення зростання експорту
- Одним з таких кроків, який є вже давно очікуваним, є укладання АСАА
- За оцінками ІЕД, підписання «3-АСАА» дозволить збільшити експорт в ЄС на 0,6 – 1,1% порівняно з базовим 2024 роком
- Якщо АСАА буде підписана для всіх секторів, які увійшли до Угоди про асоціацію, виграш зросте втричі

НАШІ КОНТАКТИ

Website: ier.com.ua

Email: Movchan@ier.kyiv.ua

Instagram https://www.instagram.com/ier_kyiv/

Facebook: <https://www.facebook.com/IER.Kyiv/>

Telegram: <https://t.me/ukreconomic>

Twitter: https://x.com/IER_Kyiv